

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Spp/2/2022
Identifikačné číslo spisu: 1022200038
Dátum vydania rozhodnutia: 27. mája 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1022200038.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Q.. P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, XXX XX O. - W. Q., právne zast. zastúpený DY Legal s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 50 608 258, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom Žellova 2, 829 24 Bratislava 25, IČO: 35 937 874, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. s. 5285/2021/301, č. k. PV 301/00282/2016/R, č. z. 73802/2021 zo dňa 11.10.2021, o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci, takto

r o z h o d o l :

I. Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/5/2022 je dôvodný.

II. Na konanie a rozhodnutie vo veci je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

O d ô v o d n e n i e

I.

Doterajší priebeh súdneho konania

1. Všeobecnou správnu žalobou podanou na Krajský súd v Bratislave dňa 13.01.2022 sa žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. s. 5285/2021/301, č. k. PV 301/00282/2016/R, č. z. 73802/2021 zo dňa 11.10.2021 a platobného výmeru žalovaného č. 34097/2016/301, č. k. PV 301/00282/2016, č. z. 11736/2016 zo dňa 05.02.2016.

2. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 2S/5/2022 zo dňa 26.01.2022 postúpil vec Krajskému súdu v Trenčíne podľa § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“), keď dospel k záveru, že miestne príslušným súdom na konanie a rozhodnutie vo veci je podľa § 13 ods. 1 SSP Krajský súd v Trenčíne.

3. Z hľadiska ustálenia miestnej príslušnosti Krajský súd v Bratislave považoval za kľúčovú skutočnosť, že vo veci rozhodoval v prvom stupni ako orgán verejnej správy Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Trenčín, so sídlom Legionárska 17, 911 01 Trenčín. S odkazom na § 2 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov je mesto Trenčín sídlom Okresného súdu Trenčín, ktorého obvod patrí do obvodu Krajského súdu v Trenčíne. Krajský súd v Bratislave mal preto za to, že miestne (aj vecne) príslušným správnym súdom na konanie o správnej žalobe žalobkyne v predmetnej veci je Krajský súd v Trenčíne, nakoľko v jeho obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

4. Krajský súd v Trenčíne s postúpením veci nesúhlasil, a vec predložil Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie postupom podľa § 18 ods. 3 SSP.

5. V podaní zo dňa 09.05.2022 č. 14Sa/31/2022 - 44 Krajský súd v Trenčíne dôvodil, že s postúpením veci nesúhlasí, pretože správna žaloba smeruje proti rozhodnutiu Úradu pre dohľad nad verejnou starostlivosťou, čo znamená, že v zmysle § 199 písm. d) SSP ide o sociálnu vec. Krajský súd v Trenčíne sa oboznámil aj s obsahom rozhodnutia, ktoré má byť podrobené súdnemu prieskumu a nezistil, že by vo veci išlo o uloženie pokuty alebo vyrubenia penále, teda, že by sa eventuálne jednalo o vec správneho trestania. Naopak ide o nedoplatok na poisťovní z ročného zúčtovania poisťného za rok 2014, teda ide o sociálnu vec podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, pri ktorej sa určuje miestna príslušnosť podľa § 13 ods. 3 a nie podľa § 13 ods. 1 SSP.

II.

Právny názor Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako vecne príslušný súd na rozhodnutie o miestnej alebo kauzálnej príslušnosti (§ 18 ods. 3 SSP) preskúmal vec predloženú Krajským súdom v Trenčíne a dospel k záveru, že jeho nesúhlas s postúpením veci Krajským súdom v Bratislave je dôvodný a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

7. Podľa § 9 ods. 1 SSP konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

8. Podľa § 13 ods. 1 SSP miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 18 ods. 2 SSP ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správne súdu. Nižší správny súd je postúpením veci vyšším správne súdom viazaný.

10. Podľa § 97 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť.

11. Podľa § 18 ods. 3 SSP ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správne súdom tej istej inštalácie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu správne súdu. Rozhodnutím najvyššieho správneho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

12. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

13. Podľa § 13 ods. 3 SSP v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a na konanie o

vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný správny súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická osoba, je miestne príslušný správny súd, v ktorého obvode sa fyzická osoba zdržuje.

14. Podľa § 199 ods. 1 písm. f) SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

15. V danom prípade je predmetom prieskumu v správnom súdnom konaní rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný (konajúci prostredníctvom predsedníčky) zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil platobný výmer, ktorým žalovaný uložil žalobkyni povinnosť uhradiť zdravotnej poisťovni (Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s.) nedoplatok na poistnom z ročného zúčtovania poistného za rok 2014 v sume 2.948,40 eur v zmysle § 19 ods. 9 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o zdravotnom poistení“).

16. Ustanovenie § 13 SSP upravuje pravidlá určenia miestnej príslušnosti krajských súdov ako správnych súdov. Zo všeobecnej miestnej príslušnosti (§ 13 ods.1 SSP, v zmysle ktorého je miestne príslušným správny súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni) SSP ustanovuje určité výnimky vyplývajúce z osobitnej povahy niektorých konaní. V zmysle § 13 ods. 3 je na konanie v sociálnych veciach, vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia, na konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu a na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy miestne príslušný správny súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo. Účelom tejto osobitnej miestnej príslušnosti správneho súdu je uprednostnenie najbližšieho súdu dostupného žalobcovi a jeho cieľom je umožnenie účinnej a dostupnej súdnej ochrany. Osobitná príslušnosť súdu teda sleduje najlepší záujem aktívne legitimovaného subjektu, pri zohľadnení jeho potrieb vyplývajúcich z jeho sociálneho statusu.

17. Správny súdny poriadok neobsahuje legálnu definíciu sociálnych vecí, ale vymedzuje okruh sociálnych vecí podľa orgánov verejnej správy rozhodujúcich v týchto veciach. Podľa § 199 ods. 1 písm. f) SSP sa sociálnymi vecami na účely tohto zákona rozumie aj rozhodovanie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vykonáva podľa zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o zdravotných poisťovniach“) dohľad nad verejným zdravotným poistením a dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou okrem iných činností vydáva povolenia a iné rozhodnutia podľa tohto zákona a dohliada na plnenie ním vydaných rozhodnutí vrátane podmienok určených v týchto rozhodnutiach a o. i. vydáva aj platobné výmery vo veciach uplatnených zdravotnou poisťovňou, ak ide o pohľadávky na poistnom vyplývajúce z neodvedených preddavkov na poistné alebo neodvedeného nedoplatku na poistnom podľa osobitného predpisu (v znení účinnom v čase vydania platobného výmeru).

18. Keďže v danom prípade je predmetom správneho súdneho prieskumu platobný výmer žalovaného (Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou), ktorým žalovaný na základe návrhu zdravotnej poisťovne uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť nedoplatok na poistnom z ročného zúčtovania poistného za rok 2014 podľa § 19 ods. 9 zákona o zdravotnom poistení a rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a platobný výmer potvrdil, je zřejmé, že ide o „sociálnu vec“ v zmysle § 6 ods. 2 písm. c) v spojení s § 199 SSP. Kasačný súd sa stotožnil so záverom Krajského súdu v Trenčíne, že z obsahu napadnutého rozhodnutia žalovaného nevyplýva, že by bolo jeho obsahom uloženie pokuty prípadne penále, teda, že by sa jednalo o vec správneho trestania (len pre úplnosť, ak by aj bola pochybnosť, či ide o sociálnu vec alebo vec správneho trestania, uplatní sa úprava pre žalobcu výhodnejšia v zmysle § 30 SSP druhá veta). Na základe vyššie uvedených skutočností kasačný súd dospel k záveru, že v konkrétnom prípade je potrebné určiť miestne príslušný súd v

zmysle § 13 ods. 3 SSP, a teda nie je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 13 ods. 1 SSP. Miestne príslušným súdom je v tomto prípade krajský súd, v ktorého obvode má žalobkyňa adresu trvalého pobytu.

19. Z lustrácie v registri obyvateľov Slovenskej republiky mal súd za preukázané, že žalobkyňa má adresu trvalého pobytu v O. (X. XXXX/XX, O.-W. Q.). Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením je dôvodný a miestne príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci je v zmysle § 13 ods. 3 SSP Krajský súd v Bratislave.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta, § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.